

60 מעל התמור, ויאמר לה כלב מה לך'. שואלת הגמרא: מאי 'ותצנח'.

61 אמר רבא אמר רבי יצחק, 'תצנח' הוא מלשון 'צווחה', שאמרה לו

62 לאביה, מה חמור זה ביני שפאין לו מאכל פאבוסו מיד הוא צועק,

63 כך אשה ביני שפאין לה תבואה בתוך ביתה מיד צועקת. והוא

64 שנאמר לאחר מכן (שם טו יט), 'ותאמר תנה לי ברכה, כי ארץ הנגב

65 נתתני, נתת לי בית שמנוגב' -[חבר ויבש] מקל מוכה. ועוד אמרה

66 (שם), 'ונתתה לי גלת מים', אדם שפאין בו אלא תורה בלבד נתת

67 לי, אך אינו עשיר. ונאמר לאחר מכן (שם), 'וינתן לה כלב את גלת

68 עליות ואת גלת תחתיות', שנתן לה תשובה ואמר לה, מי שרד

69 עליונים ותחתונים - אדם כעתיאל שרד תחתונים ועליונים גלויים

70 לו. יבקש ו-וכי צריך לבקש (ממנו) [ממני] מזונות, והרי בודאי

71 אינו צריך לדאוג למזונותיו.

72 הגמרא מקשה על הכתוב 'וילכדה עתניאל בן קנו אחי כלב' שהובא

73 לעיל: וכי כלב בן קנו הוא, והלא כלב בן יפונה הוא, ואם כן איך

74 נאמר עתניאל בן קנו היה אחיו של כלב. מתרצת הגמרא: שמו של

75 אבי כלב לא היה יפונה, ומאי 'כלב בן יפונה', שפנה כלב מעצת

76 המרגלים ולא הוסת על ידם להוציא דיבה רעה על ארץ ישראל.

77 שוב מקשה הגמרא: ואפתי -[ועדיין] קשה, וכי כלב בן קנו הוא,

78 והלא בן חצרון הוא, והרי בתיב (דברי הימים א' ב' יח) 'וכלב בן חצרון

79 הוליד את עזובת'. מתרצת הגמרא: אמר רבא, כלב חוצניה -[בן

80 חורג] דקנו הוא. שלאחר שמת חצרון נישאה אמו לקנו וילדה לו

81 עתניאל, ומה שנאמר על עתניאל שהיה אחי כלב פירושו אחיו

82 מהאם.

83 תנא בברייתא, הוא 'עתניאל' הוא 'עפינ', ושניהם כינויים לאותו

84 אדם. ומה היה שמו האמיתי, 'הודה אחי שמעון' שמו. ומדוע

85 נקרא 'עתניאל', משום ש'ענאו' אל לתפלתו. ומדוע נקרא 'עפינ',

86 משום ש'עפין' ו'רבינ' -[והרביץ] תורה בישראל. ומנין לנו

87 ש'ענאו' אל, משום דכתיב (שם ט' י) 'ויקרא עפינ' לאלהי ישראל

88 לאמר, אם ברך תברכני, והרבית את גבולי, והיתה ידך (עמדי)

89 ועשה מערתך] [עמי ועשית מרעה] לבלתי עציני, ויבא אלהים את

90 אשר שאל'.

91 הברייתא מפרשת את הכתוב האמור: ביקש יעבץ, אם ברך

92 תברכני, בלימוד התורה. 'והרבית את גבולי', בתלמידים. 'והיתה

93 ידך (עמדי) [עמי]', שלא ושתבח תלמודי מלבי. (ועשה מערתך)

94 [ועשית מרעה], שיודמנו לי ריעים כמותי, ולא יבטלני מתלמוד

95 תורה. 'לבלתי (עצבי)', שלא ישגבני -[ויבטלני] יצר הרע מלשנות

96 בתורה. [עצבי] הוא מלשון עצב, שאמר יעבץ להקדוש ברוך הוא.

97 אם אתה עושה בן מוסב, ואם לאו, הריני הולך (ל) [בניסוכי

98 ו-בעצבונך, בצערך] לשאול -[לקברו]. מיד 'ויבא אלהים את אשר

99 שאל' ומילא את בקשתו, ועל שם שענאו אל נקרא עתניאל.

100 הברייתא מביאה דרשה נוספת המוכיחה שכל המוסר עצמו לחור

101 אחר תורה ממלאים מן השמים את משאלותיו: כפיצא פברך אתה

102 אומר (משלי כ"ט יא), 'רש ואיש תככים נפגשו, מאיר עיני שניהם ה'.

103 רש' הוא עני בדעת, ו'איש תככים' הוא בינוני שיועד חלק מהתורה

104 ולא את כולה. שפ'שעה שהתלמיד הרש הולך אצל רבו הבינוני

105 ואומר לו, למדני תורה, אם הוא מלמדו, מאיר עיני שניהם ה',

106 ואף הרב הבינוני שעדיין צריך תלמוד, הקדוש ברוך הוא מלמדו.

107 ואם לאו - ואם אינו מלמדו, יקיים בהם מה שנאמר (שם כ"ב א) 'עשיר

108 ורש נפגשו, עושה כלם ה'.' מי (הקדוש ברוך הוא) שבתחילה

109 עשאו חכם לרב זה, עושה אותו עתה למיפיש, ומי שבתחילה עשאו

110 מיפיש לתלמיד זה, עתה הוא עושה אותו חכם, שהקדוש ברוך הוא

111 נותן לו את משאלתו בזכות מה שחזיר אחר תלמודו. דרך זו בביאור

112 הכתובים המאורים היא משנת רבי נתן.

113 הברייתא מביאה דרך אחרת בביאור תפילת יעבץ ובביאור הכתובים

114 במשלי: רבי יהודה הנשיא אומר, מה שביקש יעבץ אם ברך

115 תברכני' היא ברכה בפרה ורביה. 'והרבית את גבולי', כפינים

116 ובכנות. 'והיתה ידך (עמדי) [עמי]', במשא ובמתן. 'ועשית

117 [מרעה] [מרעה]', שלא יהא כי מיהוש ראש ומיהוש אינים

118 ומיהוש עינים. 'לבלתי עציני', שלא ישגבני -[ויבטלני] יצר הרע

1 מתרצת הגמרא: אמר רב יוסף, מה ששינונו בברייתא שמשמת יוסף

2 בן יעזר ואילך היה בהם דופי, דופי של סמיכה קתני. שמוא

3 התחילו מחלוקת בישראל, כגון המחלוקת בסמיכה, האם מותר

4 לסמוך על קרבנות ביום טוב או לא.

5 מקשה הגמרא: והא יוסף בן יעזר גופיה -[עצמו] מיפליג פליג

6 ו-חלקן בסמיכה על יוסף בן יוחנן איש ירושלים, כמבואר במסכת

7 חגיגה (טו), ואיך אומרת הברייתא שעד שמת לא היה בהם שום דופי

8 של מחלוקת. מתרצת הגמרא: כי אפליג בה בסוף שניה - כשנחלק

9 עם יוסף בן יוחנן בסמיכה היה זה בסוף שנותיו, דבצר ליפא - שכבר

10 התמעט לבו.

11 הגמרא חזרת לדון במימרת שמואל שהובאה לעיל (טו): גופא, אמר

12 רב יהודה אמר שמואל, שלשת אלפים הלכות נשתבחו בימי

13 אבלו של משה. אמרו לו ישראל ליהושע בן נון, שאל ברוח הקודש

14 הלכות אלו. אמר להם יהושע, לאחר שניתנה התורה שוב אי אפשר

15 לבררה מפי הגבורה, שכן נאמר (דברים ל' יב) 'לא בשמים היא'. וכן

16 בדורו של שמואל הנביא אמרו לו ישראל לשמואל, שאל בשמים

17 על הלכות אלו. אמר להם שמואל, אין הדבר בידי, שכן נאמר (ויקרא

18 כו לד) 'אלה המצות אשר צוה ה' את משה, אלה הן המצות ותו לא.

19 שלאחר מתן תורה אין הנביא רשאי לחדש בה דבר מעתה על פי

20 נבואה.

21 אמר רבי יצחק נפחא, אף ההלכה של המצאת שמותו בעליה

22 נשתבחה בימי אבלו של משה בכלל שלשת אלפים ההלכות, ולא

23 ידעו האם היא מתה או רועה. אמרו ישראל לפניכם בן אלעזר

24 הכהן, שאל על הלכה זו. אמר להם פנחס, לא בשמים היא. אמרו

25 לו ישראל לא לעזר הכהן, שאל על הלכה זו. אמר להם, אלה

26 המצות, שאין נביא רשאי לחדש דבר מעתה.

27 הגמרא מביאה מימרא נוספת בענין ההלכות שנשתבחו, מלבד

28 ההלכות שנשתבחו בימי אבלו של משה: אמר רב יהודה אמר רב,

29 בשעה שנפשה משה רבינו לן ערו, אמר לו ליהושע, שאל ממני

30 כל ספיקות שיש לך. אמר לו יהושע, רבי, כלום -[וכי] הנחתיד

31 שעה אחת והלכתי למקום אחר, וכי לא כך כתבת בי בתורה (שמות

32 לג א), 'וימרתו יהושע בן נון נער לא ימיש מתוך האהל'. ומאחר

33 שלא הנחתיד אפילו שעה אחת אין לי שום ספק. הלשה דעתו של

34 משה מכך שהחזיק יהושע את עצמו גדול כמותו. מיד תפש בהו של

35 יהושע ונענש על מה שגרם להחליש את דעתו של משה, ונשתבחו

36 ממנו שלש מאות הלכות, ונולדו לו שבע מאות ספיקות. ועמדו

37 כל ישראל להרנו אם לא יזכר ויאמר להם את כל מה שכתב. אמר

38 לו הקדוש ברוך הוא, לומר לך הלכות אלו אי אפשר, שכן לא

39 בשמים היא' כמובא לעיל, אלא לך וסורדן -[ותטרידן] במלחמה

40 ומתוך כך יניחו לך. וכן משמע ממה שנאמר (יהושע א א-ב) 'ויהי אחרי

41 מות משה עבד ה' ויאמר ה' אל יהושע בן נון וגו' ועתה קום עבר

42 את הירדן הנה הנה וכל העם הזה וגו'. שמיד לאחר מיתת משה

43 ציווה על מלחמת כיבוש הארץ, כדי שלא ירגוהו ישראל על

44 שכחתו כאמור.

45 במתניתא תנא - בברייתא שנינו, אלף ושבע מאות קלין וחמורין

46 -[קל חומר] וגוירות שוות ודקדוקי סופרים נשתבחו בימי אבלו

47 של משה.

48 אמר רבי אבהו, אף על פי כן החזיר עתניאל בן קנו לדברים אלו

49 שנשתבחו מתוך פלפולו. שנאמר (שם טו יט-כ) 'ויאמר כלב, אשר יפה

50 את קרית ספר ולכדה, ונתתי לו את עכסה בתי לאשה. וילכדה

51 עתניאל בן קנו אחי כלב (תקמן ממנו) [וינתן לו את עכסה בתו

52 לאשה]'. וקריית ספר' רומזת על אותם דינים שנשתבחו, שהבטיח

53 כלל אתת לא בתו למי שיחזירם, ולבסוף נתן אותה לעתניאל

54 שהחזירם בפלפולו.

55 רבי אבהו מפרש מה היא מעלתה של עכסה: ולמה נקרא שמה

56 'עכסה', שכל הרואה אותה פועם על אשתו מפני יופיה של עכסה,

57 שכן היתה נדמית לו כבעורה לעומתה.

58 הגמרא ממשכה לדרוש את המשך הכתובים שם: נאמר לאחר מכן

59 (שם טו יח) 'ויהי בבואה, ותסיתתו לשאל מאת אביה שרה, ותצנח

המשך ביאור למס' תמורה ליום שישי עמ' א

1 מלשנות בתורה. אם אתה עושה בן מוטב, ואם לאו תריני הולך
 2 בנסיכי [בעצבונין] לשאל. 'ויבא (לו) אלהים את אשר שאל'.
 3 פיוצא בדבר אתה אומר – וכן אתה מוצא שהמבקש על צרכיו
 4 נענה, שנאמר 'רש ואיש תככים נפגשו, מאיר עיני שניהם ה'.
 5 בשעה שעני הולך אצל בעל הבית ואמר לו, פרנסני, אם מפרנסו
 6 מוטב. ואם לאו, עשיר ורש נפגשו, עושה כלם ה'. מי שעשאו
 7 עשיר לבעל הבית זה, עושה אותו עני, ומי שעשאו עני לזה, עושה
 8 אותו עשיר.
 9 הגמרא חוזרת לדון בדברי משנתנו: אמר רבי שמעון, מה מציינו
 10 בולד חטאת, ובתמורת חטאת, ובחטאת שמתו בעליה, דברים
 11 אמורים ביחיד ולא בצבור, אף שכפרו בעליה ועיברה שנתה ביחיד
 12 דברים אמורים בו'. וכן שנינו בברייתא: תנו רבנן, רבי שמעון
 13 אומר, נאמרה הלכה למשה מסיני בחמש חטאות שהן מתות, ולד
 14 חטאת, ותמורת חטאת, וחטאת שמתו בעליה, וחטאת שכפרו
 15 בעליה, וחטאת שעברה שנתה. שלשת החטאות הראשונות ודאי

16 אמורות רק בחטאת יחיד, שכן אי אתה יכול לומר ולד חטאת
 17 בציבור, לפי שאין חטאת נקבה בציבור, אלא היא באה מזכרים
 18 בלבד. וכן אי אתה יכול לומר תמורת חטאת בציבור, לפי שאין
 19 ציבור עושין תמורה, כמבואר במשנה לעיל (ג). וכן אי אתה יכול
 20 לומר חטאת שמתו בעליה בציבור, לפי שאין הציבור מתים,
 21 כמבואר לעיל (טו). אבל חטאת שכפרו בעליה וכן חטאת שעברה
 22 שנתה שיכולות להיות גם בחטאת ציבור, לא מציינו בפירוש האם
 23 גם בציבור נאמרה בהן הלכה שהן מתות או רק ביחיד. יכול יהו
 24 נוהגות בין ביחיד בין בציבור, לא כן הוא, אלא אמרת [יש לך
 25 לומר], ילמד (אדם) הדבר הסתום שלא נתפרש דינו מהדבר
 26 המפורש. מה ולד חטאת ותמורת חטאת שמתו בעליה
 27 שפורש בהן שהן נוהגות רק ביחיד ולא בצבור כמבואר לעיל, אף
 28 בחטאת שכפרו בעליה וחטאת שעברה שנתה דווקא ביחיד
 29 דברים אמורים, ולא בציבור.

33 בולד חטאת ובתמורת חטאת ובחטאת שמתו בעליה, שהרי אינן
34 שייכות אלא ביחוד.
35 מתרצת הגמרא: שְׁתֵּי שִׁבְחֵי שִׁבְחוּ, שלא זכרו באיזה סוג חטאת
36 נאמרה ההלכה, האם בסוג השייך רק ביחוד או בסוג השייך גם
37 בציבור, וגם שכחו על איזו חטאת נאמרה.
38 מסיים רבי נתן את תירוצו: וְקָשְׁיָא לְהוּ – והוקשה לאותם שבימי
39 יהושע, (!) אִי סְלִיקָא דְעֵתָךְ לומר שההלכה נאמרה גם בַּצְּבוּר, הֵנָּה
40 מִי אֵיתְנָהוּ – וכי כל אלו שרועות שייכות בַּצְּבוּר, והרי שלש מהן
41 אינן שייכות בציבור. אֵלָּא שְׁמַע מִנָּה שאף זו שמתה אינה אלא
42 ביחוד, וילמדו כְּתוּב מִמְּפֹרֵשׁ. מה המפורש ושלש אלו שאינן
43 שייכות בציבור נאמר בְּיָחִיד וְלֹא בַּצְּבוּר, אֵף הַקְּתוּב (השתיים
44 ששייכות בציבור) שלא התפרש בו במה נאמר, גם הוא נוהג רק
45 בְּיָחִיד וְלֹא בַּצְּבוּר.

משנה

46 המשנה שלפנינו מפרטת את החומרות שישנן בקרבן שהקדיש ואת
47 החומרא שיש בתמורה, שיש בזה מה שאין בזה: ישנו חוֹמֵר בְּקִדְשִׁים
48 יותר מבתמורה, וישנו חוֹמֵר בתמורה יותר מבתמורה. החוֹמֵר
49 שיש בְּקִדְשִׁים יותר מבתמורה הוא, שְׁהַקְּדָשִׁים עוֹשִׂין תְּמוּרָה,
50 וְאִלּוּם אֵין תְּמוּרָה עוֹשֶׂה תְּמוּרָה, כמבואר במשנה לעיל (ב.א.) ועוד
51 חומר ישנו בקדשים יותר מבתמורה, שהצְּבוּר וְהַשְׁתַּפֵּיין מְקַדְּשִׁין
52 הקדש ראשון, אֲכָל לֹא מְמִירִין בקרבנם על בהמת חולין אחרת,
53 כמבואר במשנה לעיל (א.א.) ולכמו כן חמור הקדש ראשון מתמורה בכך
54 שִׁמְקַדְּשִׁין אף עוֹבְרִין בפני עצמן, וכן מקדישים אֲכָרִים בפני עצמם,
55 אֲכָל לֹא מְמִירִין אלא בבהמת קרבן שלימה ולא בעוברים ואברים
56 של קדשים, וכן אין ממירים בבהמת קרבן שלימה על עוברים ואברים
57 של חולין.
58 והחוֹמֵר שישנו בתמורה יותר מבתמורה הוא, שְׁהַקְּדוּשָׁה של
59 תמורה חֲלָה גם עַל בְּעֵלְת מוֹם קְבוּעָה, ואם המירו בהמת קדשים
60 תמימה על בעלת מום חלה עליה קדושת מזבח. וְאֵף על ידי פדיון אֵין
61 הוא יוצא לחולין

24 בהמה זו יהיה קדוש לעוללה מותרת הבהמה בגיזה, וְאִלּוּם אֲסוּרָה
25 היא בַּעֲבוּרָה, מִפְּנֵי כְּחוֹשׁ עוֹבֵר שִׁבְחָה על ידי העבודה. ומכאן יש
26 להוכיח שכמו כן יש לאסור עבודה בהמה שכולה קדושה, ולא כשרק
27 שעל ידי כן מוכחש עורה.
28 אביי דוחה את ראיית רבא: אָמַר לִיה אביי, כִּי קָתַנִּי שְׁחִיָּה אֲסוּרָה
29 בַּעֲבוּרָה מחמת העובר הוא איסור מְדַרְבְּנָן, משום שהעבודה
30 מכחישה את העובר ונמצא ההקדש מפסיד, ואילו אני הסתפקתי
31 האם מחמת קדושת העור אסורה הבהמה בעבודה מן התורה ולוקים
32 עליה. דחה רבא את דבריו: אִי הָכִי – אם כדבריך שהאיסור אינו
33 אלא מדרבנן, אֲפִילוּ בְּגִיזָה נְמִי תִּיתָסַר (–תיאסר) מדרבנן.
34 אָמַר לִיה אביי, לעולם אין האיסור אלא מדרבנן, ורק עֲבוּרָה
35 דְּמִיבְחִישָׁא (–שמכחישה) את העובר גְּזָרִי כִּה רַבְּנָן ואסורה, אבל
36 גִּיזָה שאינה מכחישה את העובר לֹא גְּזָרִי כִּה רַבְּנָן.
37 הגמרא מביאה ספק בבהמת קרבן שעוברת חולין: כְּעָא מִינֵיה
38 (–שאל ממנו) אֲפִי מִרְב יוֹסֵף, בהמה שהיא שְׁלָמִים וְחֲלָה
39 (–עוברת) חוֹלִין, כְּגוֹן שֶׁהַקְּדִישׁ בהמה מעוברת חוץ מעוברת,
40 וְשִׁבְחָה בְּפָנִים העזרה, מֵהוּ דִּינָהוּ.
41 וכן אם הקדישה ריקנית ואחר כך התעברה, לְמַאן דְּאָמַר 'וְלָרִי
42 קְדִישִׁים בְּתוּרִיתָן (–בלידתם) הֵן קְדוּשִׁין, אבל כל זמן שהם במעי
43 אמם לא חלה עליהם קדושת קרבן, אם שחט את האם בפגים העזרה
44 מהו דינו. מִי הָיִי (–האם העובר) הוא כחולין שנשחטו בַּעֲבוּרָה מאחר
45 שהוא נותר בשחיטת אמו, והשחט את האם מתחייב משום איסור
46 שחיטת חולין בעזרה, או לֹא מתחייב השחט משום איסור זה.

1 מקשה הגמרא: וְכִי דִּנְיָן דְּבַר שֶׁאִפְשָׁר שיארע במציאות מדבר שְׁאִי
2 אִפְשָׁר שיארע במציאות. והרי מה שלא נאמר בציבור דין ולד חטאת
3 ותמורת חטאת וחטאת שמתו בעליה הוא משום שלא תיתכן מציאות
4 כל אלו בציבור, ואם כן איך אפשר ללמוד מהם על חטאת שנתכפרו
5 בעליה ושעברה שנתה ששייכות בציבור, ומנן לנו שאף אלו אינן
6 מתות בציבור.
7 (רַבִּי שְׁמַעוֹן בְּחַד מְקוּם גְּמִיר לְהוּ)
8 מתרצת הגמרא: אָמַר רִישׁ לְקִישׁ, אֲרַבְּעָה אופנים בלבד של חטאות
9 שמתות לְהֵן לישראל בהלכה למשה מסיני, ולגבי החמישית
10 נאמר בהלכה שהיא רועה ואינה מתה. אלא שבימי אבלו של משה
11 נשתכחו פרטי הלכה זו, ולא ידעו אלו מהן מתות ואיזו רועה, ומספק
12 החמירו וְהִקְמִידוּם לחטאות המתות עַל כָּל הַמָּשׁ אלו. וְסָבַר רַבִּי
13 שמעון, דְּאִי סְלִיקָא דְעֵתָךְ לומר שגם בַּצְּבוּר נאמרה ההלכה, הלא
14 יקשה הֵנָּה מִי אֵיתְנָהוּ – וכי שלש אלו ולד חטאת ותמורת חטאת
15 וחטאת שמתו בעליה ישנן בַּצְּבוּר. אֵלָּא עַל בְּיָחִיד הַדְּבַר
16 הַקְּתוּב מְהַדְּבַר הַמְּפֹרֵשׁ, שהרי כל החטאות המתות נאמרו בהלכה
17 אחת, ומאחר שחלק מהן לא נאמרו בציבור אלא ביחוד, אף השאר
18 נאמרו רק ביחוד ולא בציבור.
19 הגמרא מביאה את שיטת רבי נתן בביאור דברי רבי שמעון: רַבִּי נֶתָן
20 אָמַר, רק על חטאת אֶחָת נִתְּנָה לְהֵן הלכה למשה מסיני שהיא
21 מתה, ועל שאר ארבע החטאות ניתנה הלכה שהן רועות. אלא
22 שבימי אבלו של משה נשתכח מהם איזו מתה ואלו רועות, ומספק
23 החמירו וְהִקְמִידוּהָ להלכה של מתה עַל כָּל הַמָּשׁ החטאות.
24 הגמרא מפסיקה באמצע דברי רבי נתן ומקשה עליהם: איך הסתפקו
25 בכל החמש איזו מהן מתה, וְלִיחוּי בְּהִי סִידְרָא גְּמִירִי לְהוּ, אִי בְּיָחִיד
26 אִי בַּצְּבוּר – הלא היה להם לבדוק באיזה סוג חטאת נאמרה הלכה
27 זו, האם בחטאת כזו השייכת רק ביחוד, או בחטאת כזו השייכת גם
28 בציבור. ואם נאמרה ההלכה בחטאת ששייכת רק ביחוד אין להסתפק
29 אלא בולד חטאת ובתמורת חטאת ובחטאת שמתו בעליה, אבל
30 חטאת שנתכפרו בעליה ושעברה שנתה בודאי אינן מתות, שהרי הן
31 שייכות גם בציבור. ואם נאמרה ההלכה בחטאת ששייכת גם בציבור
32 אין להסתפק אלא בחטאת שנתכפרו בעליה ושעברה שנתה, ולא

המשך ביאור למס' תמורה ליום ראשון עמ' ב

1 קדשי מזבח שאסורים בגיזה, ככתוב (דברים טו ט) 'וְלֹא תִגְזוּ בְּכוֹר צֹאנֶיךָ'.
2 האם נאסרת הבהמה כולה בגיזה מחמת האבר הקדוש שבה, או
3 שלא אסרה התורה בגיזה אלא בהמה שכולה קדושה, ולא כשרק
4 מקצתה קדושה.
5 מוכיחה הגמרא: תְּפִשׂוּם לָךְ ספק זה מֵהָא דְתַנְיָא, ממה שנאמר לֹא
6 תִגְזוּ בְּכוֹר צֹאנֶיךָ' למדנו, שדווקא בכור שכולו שלך אין אתה גוזז,
7 אֲכָל אֶתְה גִזוּז בְּכוֹר שחלקו שִׁלְךָ וחלקו שֶׁל אֲחֵרִים נכרים שאינו
8 קדוש בבכורה. ואם כן אף אין לאסור את הבהמה כולה בגיזה מחמת
9 קדושת אבר אחד שבה, שכן היא כשותפות של חולין והקדש. דוחה
10 הגמרא: הֵתָם בבכור של ישראל ונכרי לֹא נִתְּתָא לִיה (–לא חלה
11 עליו) קְדוּשָׁה בְּלָל, שכן שותפות נכרי פוטרת לגמרי מבכורה, אבל
12 הַכָּא במקדיש אבר נִתְּתָא לִיה קְדוּשָׁה על אבר זה, ועל כן יתכן
13 שמחמתו נאסרת הבהמה כולה בגיזה.
14 הגמרא דוחה את ההוכחה האמורה בלשון אחרת: לִישְׁנָא אֲחֵרִינָא,
15 הֵתָם בבכור אֵין בְּיָדוֹ לְהַקְדִישׁוֹ, שהרי יש לנכרי חלק בו, אבל הַכָּא
16 במקדיש אבר בְּיָדוֹ לְהַקְדִישׁוֹ את הבהמה כולה, ועל כן יתכן
17 שנאסרת כולה בגיזה.
18 הגמרא מביאה ספק באיסור עבודה בקדשים: כְּעָא מִינֵיה אֲפִי
19 מִרְבָּא, אם הקדיש את עוֹרָה של הבהמה בלבד למזבח, מֵהוּ דִּינָהוּ
20 בַּעֲבוּרָה, האם משום קדושת העור היא נאסרת בעבודה כדין כל
21 קדשי מזבח שנאמר בהם (דברים ט) 'לֹא תַעֲבֹד בְּכָבֶר שׁוֹרְךָ', או מאחר
22 שאין גופה קדוש אינה נאסרת בעבודה.
23 פשט רבא לאביי: תָּא שְׁמַע, הַאֲמִיר מֵה (–העובר) שְׁבַמְעִיָּה שֶׁל